

Λατινικά Β' Λυκείου

ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ ΛΕΞΕΩΝ

Μάθημα 1°

- **barbarus-a-um** – βάρβαρος, βαρβαρότητα, βαρβαρικός
- **contra** - κόντρα
- **cura** – κούρα, κουράρω
- **epistula** – επιστολή, επιστολικός
- **fortuna** - φουρτούνα
- **gelidus-a-um** – ζελέ, ζελατίνα, τζελάτο
- **miseria** – μιζέρια, μίζερος, μιζεριάζω
- **Musa** – Μούσα, μουσική, φιλόμουςος
- **plenus-a-um** – πλήρης, πλήθος
- **poeta** – ποιητής, ποιητικός, ποίηση
- **Pontica** – Πόντος, ποντικός
- **Roma** – Ρώμη, ρωμαϊκός, Ρωμαίος
- **sum** – είμαι, ον, ουσία
- **terra** - τερακότα
- **unicus-a-um** – ένας

Μάθημα 2°

- **amo** – αμόρε
- **Aeneas** - Αινείας
- **Africa** – Αφρική, αφρικανικός, Αφρικανός
- **Dido** – Διδώ
- **dolus** – δόλος, δόλιος, δολερός, δολοπλοκία, δολοπλόκος
- **filius** – φύω, φύτρα, φύση, φουτουρισμός και θηλή, θηλάζω (τα *filius, femina, filia, fio* είναι ομόρριζα)
- **fundo** – φουντάρω, φουντάρισμα
- **Graecus** – Γραικός, Γραικύλος
- **Italia** – Ιταλία, ιταλικός
- **navigo** – ναῦς, ναύτης, ναυσιπλοΐα, ναυτικός, νεώριο, νηοπομπή, ναύαρχος
- **patria** – πατρίδα, πατριώτης
- **pontus** – πόντος, ποντοπόρος (π.χ. ποντοπόρα πλοία)
- **porto** – πόρτα, πόρος
- **regina** – ρήγισσα, ρήγας, ρηγόπουλο
- **socius** – σοσιαλισμός
- **sum** – είμαι, ον, ουσία, εξουσιάζω
- **Troia** - Τροία
- **turbo** - τουρμπίνα
- **ventus** – βεντάλια, βεντιλατέρ

Μάθημα 3°

- **advolo** – βόλει
- **Aethiopia** - Αιθιοπία
- **Andromeda** – Ανδρομέδα
- **calceus** – κάλτσα
- **Cassiope** - Κασσιόπη
- **Cepheus** – Κηφέας
- **filia** – φύω, φύτρα, φύση, φουτουρισμός και θηλή, θηλάζω (τα *filius, femina, filia, fio* είναι ομόρριζα)
- **forma** – φόρμα, φορμάρω, φορμαλιστής, φορμαλιστικός, φόρμουλα
- **libero** – λιμπεραλιστής, λιμπεραλισμός, λίμπερο (ο παίκτης), λιμπρέτο
- **marinus-a-um** – μαρίνα, μαρινάρω
- **moveo** – μοτέρ, μοτοποδήλατο, μοτοσικλέτα
- **Neptunus** – νέφος, νιφάδα, νίπτω, νιπτήρας
- **Nympha** – Νύμφη, νύφη, νυφικό
- **Perseus** – Περσέας
- **puella** → ομόρριζο με το *puer* – παῖς, παιδικός, πουλάρι, ποῦλος (=μικρό ζώο), πουλί, ονόματα σε -πουλος (π.χ. *Σπυρόπουλος*) – πρβλ. *pullus* = νεαρό ζώο
- **regius-a-um** – ρήγας, ρήγισσα, ρηγόπουλο
- **scopulus** – σκόπελος
- **video** – βίντεο, ιδέα, ιδεολογία κλπ (από το αρχαίο *ιδεῖν*)

Μάθημα 4°

- **antiquus** – αντίκα, αντικερί
- **bellum** – ρέμπελος
- **deus** – Ζεύς, Δίας (= θεός του φωτός)
- **domus** – δομή, δόμος, δομικός, δώμα, δωμάτιο, δεσπότης (αρχ. *δέμω*)
- **maximus-a-um** – μάξιμουμ, μαξιμαλισμός, μαξιμαλιστής, μάξι
- **minimus-a-um** – μίνιμουμ, μινιμαλισμός, μινιμαλιστής, μινιατούρα, μίνι
- **periculum** – πείρα, πειρατής
- **sum** – είμαι, ον, ουσία

Μάθημα 5°

- **ager** – αγρός, αγρότης, αγροτικός, αγροικία
- **animus** – άνεμος, ανιμισμός
- **Campania** – κάμπος, σαμπάνια
- **epicus** – έπος, επικός
- **iaceo** – άφεση, αφήνω (από το αρχαίο *ἵεμαι*)
- **Italicus-a-um** – ιταλικός
- **liber** – λιμπεραλιστής, λιμπεραλισμός, λίμπερο (στο ποδόσφαιρο), λιμπρέτο
- **magister** – μάγιστρος, μάστορας, μαέστρος, μαεστρικός
- **multus-a-um** – μάλλον (από το αρχαίο *μάλα*)
- **Neapolis** – Νεάπολη (< νέα πόλις)
- **poeta** – ποιητής, ποίημα, ποίηση
- **puer** – παῖς, παιδικός, πουλάρι, ποῦλος (=μικρό ζώο), πουλί, ονόματα σε -πουλος (π.χ. *Σπυρόπουλος*) – πρβλ. *pullus* = νεαρό ζώο
- **secundus-a-um** – σεκόντο, σοσιαλισμός (από το *socius*)

- **septendecim** – επτά, δέκα
- **studeo** – στούντιο
- **sum** – είμαι, ον, ουσία
- **templum** – τέμπλο
- **teneo** – τανάλια

Μάθημα 6°

- **animus** – άνεμος, ανεμώλια, ανιμισμός, ανεμότρατα, ανεμογεννήτρια
- **bonus-a-um** – μπουνάτσα, μπουναμάς
- **contineo** – τανάλια
- **fundamentum** – φουντάρω, φουνταριστός
- **magistratus** – μάστορας, μαέστρος, μάγιστρος
- **minister** – μίνιμουμ
- **possum** (< pot + sum) – δεσπότης
- **servo + servus** – σερβίρω, σερβίς, σερβίτσιο, κονσέρβα, σερβιτόρος
- **sto** – στήνω, στάση, σταθμός, στητός, αποστασία (από το αρχαίο ἵσταμαι)
- **sum** – είμαι, ον, ουσία

Μάθημα 7°

- **audio** – ακούω, αυτί
- **Caesar** – Καίσαρας, καיסαρική (τομή)
- **castra** – κάστρο
- **collis** – κολωνός, κολώνα
- **hiberna + hiemo** – χειμώνας, χιόνι, χιονόπτωση, χιονονιφάδα, χιονοστοιβάδα
- **impero** – ιμπεριαλισμός, ιμπεριαλιστής, ιμπεριαλιστικός
- **importo** – πόρος, πόρτα
- **legio** – λεγεώνα
- **maneo** – μένω
- **miles** – μιλιταριστής, μιλιταρισμός, μιλιταριστικός
- **tres, tria** – τρεις, τρία, τριαδικός
- **verbum** – βερμπαλισμός, βερμπαλιστής (από το αρχαίο ἐρῶ)
- **vis** – Ιφιγένεια (< αρχ. ἴφι = ισχυρή, ἴς = δύναμη) + γένεια (< γένος)

Μάθημα 8°

- **adporto** – πόρος, πόρτα
- **aper** – κάπρος
- **capio** – χάφτω (από το αρχαίο κάπτω)
- **cera** – κερί, κέρινος, κέρωσα
- **ego** – εγώ, εγωϊσμός, εγωπάθεια, εγωπαθής
- **ferox** – θηρίο, πάνθηρας
- **magnus-a-um** – μέγας, μεγαλείο, μεγαλοπρεπής
- **plenus-a-um** – πλήθος, πλήρης, πληρότητα, πληθυσμός
- **sedeo** – έδρα (πρβλ. το αρχαίο ἔζομαι = κάθομαι)
- **stilus** – σιλό, σιλέτο, σιλ
- **tres, tria** – τρεις, τρία, τρίτος, τριάδα, τριτώνω
- **video** – βίντεο, ιδέα (από το αρχαίο ἰδεῖν)

Μάθημα 9^ο

- **constituo** <cum + statuo (<sto) – στήνω, σταθμός, στάση, στητός (από το αρχαίο ἵσταμαι)
- **deligo** – εκλέγω, εκλογή, εκλογικός
- **duo** – δύο, δυάδα
- **femina + filius** – φύω, φύτρα, φύση, φουτουρισμός και θηλή, θηλάζω (τα *filius*, *femina*, *filia*, *fio* είναι ομόρριζα)
- **imperium** (<impero) – ιμπεριαλισμός
- **Iunius** – Ιούνιος
- **lacrima** – δάκρυ
- **modus** – μόδα, μόδιστρος, μοδίστρα, μοντέλο
- **pater** – πατέρας, πατρικός, πατρίδα
- **populus** – πόπολο, ποπολάρος
- **punio** – ποινή, ποινολόγιο, ποινικό (δίκαιο)
- **rex** – ρήγας
- **Romanus** – Ρωμαίος
- **septimus** (<septem) – επτά, έβδομος, Σεπτέμβριος
- **Sextus** – σιλό, σιλέτο, σιλ
- **vulnus** – ουλή, επουλώνω

Μάθημα 10^ο

- **Aeneas** – Αινείας, Αινειάδα
- **apello** – Απέλλα (αρχ. Σπάρτη)
- **Augustus** – Αύγουστος
- **bellum** – ρέμπελος
- **caelum** – σιέλ
- **Caesar** – Καίσαρας, καיסαρική (τομή)
- **duo** – δύο, δυαδικός
- **fero + transfero** – φέρω, φορά
- **ferox** – θηρίο, πάνθηρας
- **filius** – φύω, φύτρα, φύση, φουτουρισμός και θηλή, θηλάζω (τα *filius*, *femina*, *filia*, *fio* είναι ομόρριζα)
- **finis** – φινάλε, φινίρισμα
- **imperium** – ιμπεριαλισμός
- **Iulius** – Ιούλιος
- **Martius** – Μάρτιος
- **moenia + munio** – άμυνα
- **nomen** – όνομα, νομιναλισμός
- **porta** – πόρτα
- **regnum** – ρήγας
- **Romanus + Romulus** – Ρωμύλος, Ρωμαίος, Ρώμη, ρωμαϊκός
- **sum** – είμαι, ον, ουσία
- **trecentos** – τρία, τριάντα

